

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№3

2026
MART

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, mart.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

KORXONALARDA ICHKI AUDIT TIZIMINING BOSHQARUV QARORLARI QABUL QILISHDAGI O'RNI	24
Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li	
FISKAL SIYOSAT SAMARADORLIGI VA SOLIQ TUSHUMLARI DINAMIKASI: O'ZBEKISTON MISOLIDA ILMIY TAHLIL	30
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI KELITIRIB CHIQUARUVCHI ASOSIY OMILLAR HAMDA IQTISODIYOTGA TA'SIRI	37
Toxtabayev Oybek Odilovich	
QISHLOQ XO'JALIGI OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV	42
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTON GLOBAL-IQTISODIY RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'RNI	48
Kuvatova Oliya Sheraliyevna	
QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY MOHIYATI VA ULARNI KAPITAL BOZORI INSTRUMENTLARI ORQALI MOLİYALASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	54
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
IQTISODIY ISLOHOTLAR DAVRIDA TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING OMILLARI	61
Yangiboyev F.B.	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI ERTA ANIQLASH VA BOSHQARISHNING INTEGRATSIYALASHGAN RISK-INDEKS MODELİ	68
Kalandarov Abdulla Baxtiyorovich, Rajabov Shoxrux Suvon o'g'li	
RUX VA QO'RG'OSHINNI SELEKTIV AJRATIB OLISHNI KOMBINATSIYALASH TEXNOLOGIYASI VA NAZARIYASI.....	74
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Haqberdiyev Dilshod Qodir o'g'li	
UY-JOY QURILISHI HAJMINI UZOQ MUDDATLI PROGNOZLASHDA EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH	81
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
O'ZBEKISTONDA BOG'DORCHILIKNI RIVOJLANTIRISHDA IQLIM VA TABIIY OFATLAR NATIJASIDA YETKAZILDAN TALOFATLARNI DAVLAT TOMONIDAN KOMPENSATSIYA QILISH MEKANIZMI.....	85
Sattorov Orifjon Boymurodovich	
AHOLI MOLİYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH MEKANIZMLARI.....	90
Abdug'aniyev Uchqun Habibulla o'g'li	
O'ZBEKISTON QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RIVOJLANISH DINAMIKASI VA TENDENSIYALARI	96
Musaeva Aynura Abayxolievna	
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF SOCIAL INFRASTRUCTURE TRANSFORMATION IN THE CONTEMPORARY ENVIRONMENT.....	104
Normurodov Khusan Eshmakmatovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI BAHOLASH YO'LLARI	108
Begamov S.X.	
DEBITORLIK QARZLARINING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI	112
Normatova Gulmira Xayrullaevna	

SOLIQLARNI PROGNOZLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH AMALIYOTI TAHLILI.....	118
Ergashov Jamshid Ashurovich	
MEHNAT XARAJATLARI HISOB: NAZARIY ASOSLAR, USULLAR VA BOSHQARUVDA AHAMIYATI.....	126
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
KORPORATIV XIZMATLARNING BANK FOYDASIGA TA'SIRI: KOMISSION VA FOIZLI DAROMADLAR TAHLILI	131
Qurbonov Abror Abdullayevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA TASHKILY MEXANIZMLARI	136
Djamalov G'ofir Oribjanovich	
OCHIQLIK INDEKSI VA KORRUPSIYAGA QARSHI KURASH SAMARADORLIGI: O'ZBEKISTON TAJRIBASINING INSTITUTSIONAL TAHLILI	144
Dilshod Pulatov, Uchqun Abdug'aniyev	
DUNYO SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIVAVIY HOLATI VA NATIJALARI TAHLILI	153
Alimov Baxodir Batirovich	
QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMAT KO'RSATISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	160
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
QURILISH TASHKILOTLARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION USULLARI	164
Muxibova Guli Yarkinovna, Sharifxodjayeva Odina Ulug'bek qizi	
AXBOROT-RESURS MARKAZLARINING TALIM JARAYONIGA TA'SIRINI BAHOLASH	168
Pirmedova Xayitgul Muxammedovna	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI: XALQARO TAJRIBA VA INSTITUSIONAL YONDASHUVLAR	173
Bafoyev Farrux Jo'raqulovich	
KORXONALARDA AI-DRIVEN "DECISION SUPPORT SYSTEMS" (DSS)NI JORIY ETISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	181
Mardanova Ra'no	
STRENGTHENING THE FINANCING OF FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN THROUGH BANK CREDIT	186
Baymuratova Zina Aqilbekovna, Ibadullaeva Asal Ulugbek qizi	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA DAVLAT BOSHQARUV TIZIMLARINI RAQAMLASHTIRISH	192
Aytmuratov Qutlimurat Jalgasovich	
ATTRACTING INVESTMENTS FROM FINANCIAL MARKETS AND FACTORS INFLUENCING THE INCREASE OF THEIR ATTRACTIVENESS	196
Kholov Sherali Akhrorboyevich	
MARKAZIY OSIYODA TRANSCHEGARAVIY SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA ADOLATLI TAQSIMLASHNING NAZARIY-HUQUQIY ASOSLARI.....	200
Matkarimov Mansur	
XALQARO XIZMATLAR SAVDOSIDA TIBBIY TURIZMNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	206
Farxodova Shohnova Umidbek qizi	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BAHOLASHNING KO'P OMILLI INDIKATORLARI TIZIMI	213
Ibroximov Iloxomjon Shavkatjon o'g'li	
SANOAT KORXONALARINI IQTISODIY FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI	219
Tillayeva Barno Ramiziddinova	
NOTIJORAT TASHKILOTLAR FAOLIYATIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI VA AUDITORLIK HISOBOTLARINING O'ZIGA XOSLIGI	224
Xolmirmayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	

ЦИФРОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ РЕИНТЕГРАЦИИ ВОЗВРАЩАЮЩИХСЯ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ: МЕЖДУНАРОДНАЯ ПРАКТИКА И ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ КЫРГЫЗСТАНА.....	230
<i>Амантурова Дилбара Кыдыкбековна</i>	
РОЛЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЛЕКСИКИ В ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ.....	237
<i>Асрарова М.У.</i>	
О СКОРИНГОВЫХ МЕТОДАХ ЭКСПРЕСС-АНАЛИЗА ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ.....	242
<i>Ирмухамедова Муслима Дилшодовна</i>	
UY-JOY QURILISHIDA ESKROU MEXANIZMLARINI JORIY ETISH ORQALI INVESTITSION XAVFSIZLIK VA MOLIVAVIY SHAFFOFLIKNI TA'MINLASH	247
<i>Karimov Inomjon Ortikbaevich</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK BIZNESNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MASALALARI	254
<i>Kamoliddinov Ilhomjon Muxammadjonovich, Kobilov Murod Vakkosovich</i>	
TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINING MOLIVAVIY BARQARORLIK KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	259
<i>Axmedov Toxirjon Xasanjon o'g'li</i>	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ENERGETIKA VA ISHLAB CHIQARISH SALOHİYATINING ROLI	264
<i>Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li</i>	
TIJORAT BANKLARIDA KOMPLAENS-NAZORAT TIZIMI ORQALI RISKLARNI SAMARALI BOSHQARISH	270
<i>Fayziyev Sherzod Djunaydilloyevich</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ БАНКОВСКИМИ РИСКАМИ И СТРАХОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ ОПЕРАЦИЙ В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКИНГА В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ.....	275
<i>Бахтиёров Худайберган Хамдам угли</i>	
DOIMIY BO'LMAGAN KUCH TA'SIRIDA DEFORMATSIYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ MODEL ISHLAB CHIQISH VA SONLI TAHLIL QILISH.....	282
<i>Ahmadov Ilhom Aktam o'g'li, Isomova Sabohat Islom qizi</i>	
YOUTH ENTREPRENEURSHIP AS A FACTOR OF STRUCTURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN UZBEKISTAN.....	290
<i>Isakjanova Saboxat Muhamedovna</i>	
МОДЕЛИРОВАНИЕ САМОВОЗБУЖДЕНИЕ НЕЯВНОПОЛЮСНОГО СИНХРОННОГО ГЕНЕРАТОРА ПРОДОЛЬНО-ПОПЕРЕЧНОГО ВОЗБУЖДЕНИЯ	298
<i>Пирматов Нурали Бердиёрович, Бекишев Аллаберген Ергашевич, Бердиёров Улугбек Нурали угли, Бердиёров Улмасбек Нурали угли</i>	
YURTIMIZDAGI EKOLOGIK SOF YOG'OCH MATERIALLARIDAN TAYYORLANGAN ORAYOMA KONSTRUKSIYALARINING CHO'ZILISHGA QARSHILIGI	305
<i>Yunusaliyev Elmurod Muhammadyaqubovich, Toshpulatov Ilhomjon Baxtiyorovich</i>	
AYDAR-ARNASOY KO'LLAR TIZIMINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI VA ZAMONAVIY EKOLOGIK MUAMMOLARI	311
<i>Aminov Hamza Husanovich, Madrimov Rajabboy Masharipovich, Xamdullayeva Aziza Baxtiyor qizi</i>	
EXPLAINABLE AI YORDAMIDA SOC UCHUN TUSHUNTIRILADIGAN KIBERXAVF ANIQLASH TIZIMINI ISHLAB CHIQISH	318
<i>N.N. Jo'rayev, A.Sh. Juraboyev</i>	
QUYOSH FOTOELEKTRIK MODULLARINI SUV YORDAMIDA TOZALASH VA SOVITISH USULLARI TAHLILI	324
<i>Ibragimov Umidjon Hikmatullayevich, Qodirov Jobir Ro'zimatovich, Izomov Shahzod Niyoz o'g'li, To'yumurodov Quvonchbek Sherzod o'g'li</i>	

RAQAMLI TEKNOLOGIYALARNING QURILISH SOHASIGA INTEGRATSIYASI: ILG'OR XALQARO TAJRIBA	332
Fayziyeva Gulnoza Abdurahmonovna	
ФАКТОРЫ НАЛОГОВОЙ КУЛЬТУРЫ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СОБИРАЕМОСТЬ НАЛОГОВ: СОЦИОЛОГИЧЕСКИЙ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	339
Хакимова Ситора Ильёсжон кизи, Муталова Дилором Махамаджановна	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ЭКСПЕРТНОГО ПРОГНОЗИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ	345
Л.А. Кадырова, Б. Н. Эгамов	
О'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SUG'URTA BOZORINING TUZILISHI TAHLILI	350
G'ozdiyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQALARDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLİYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH MASALALARI	358
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
KONTEYNERLI TASHUVLARNING JORIY HOLATI, MAVJUD MUAMMOLAR VA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	366
Samatov G'affor Alloqulovich, Xolmatov Bekzod Nurmatovich, Toxirov Maxmudjon Murodjon o'g'li, Absattarov Isomiddin Xotam o'g'li	
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA ISHLAB CHIQUVISH OMILLARI BO'YICHA NOMUVOFIQLIKNI ANIQLASH VA BARTARAF ETISH MEXANIZMI	381
Kaypnazarova Gulshad Xojamuratovna	
TASHQI SAVDO BALANSINI MUVOZANATLASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIY JIHATLAR	386
Rahimov Eshmurod Normurodovich, Misliddinov Ikromjon Kamoliddin o'g'li	
SIFATLI TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH VA AHOLIGA QAMROVNI TA'MINLASHDA BOSHQARUV QARORLARINING AHAMIYATI	391
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	
SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARIDA GIPERPARAMETRLARNI MATEMATIK OPTIMALLASHTIRISH USULLARI	396
Husan Arziqulov Normurod o'g'li	
ENHANCING THE SERVICE SECTOR AS A MEANS OF CREATING EMPLOYMENT IN TOURISM INFRASTRUCTURE	401
Zarikeev Rasul Polatovich	
EXPANDING BANK CREDIT OPPORTUNITIES FOR FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN	406
Isakov Janabay Yakipbaevich	
BANKS' BROKERAGE AND ADVISORY SERVICES IN FACILITATING SECURITIES TRANSACTIONS AND IMPROVING MARKET LIQUIDITY	412
Isakov Isobek Janabay uli	
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ	416
Ибрагимов Мансур Ахметович	
ОПТИМИЗАЦИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ПРОВАЙДЕРОВ В УСЛОВИЯХ ПОСТРОЕНИЯ НОВЫХ ЦЕПЕЙ ПОСТАВОК	421
Маннапова Феруза Фахриддин кизи	
О'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ISLOM MOLİYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH VA INSTITUSIONAL ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	428
Isroilov Obid Olimjonovich	
OZIQ-OVQAT BOZORI KON'YUNKTURASINI BAHOLASHDA KO'P OMILLI REGRESSIYA MODELINING SAMARADORLIGI	433
Abduraxmonov Adxamjon Sultonboyevich	

AHOLI TURMUSH TARZINI YAXSHILASHNING ISTIQBOLLARI.....	438
Djuraeva Didora Sobirjonovna	
ZAMONAVIY MOLIVAVIY INFRATUZILMANING INSTITUSIONAL ASOSLARI: TO'LOV TIZIMLARI NAZARIYASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	441
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI MENEJMENT VA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	449
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
CORPORATE GOVERNANCE, FDI, AND URBANIZATION IN THE GREEN ECONOMIC TRANSFORMATION OF UZBEKISTAN	454
Ablaeva Valentina	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND MICRO-ENTERPRISE DEVELOPMENT	460
Dilafuz Kuchkorova	
LEGIRLANGAN PO'LATLARDAN TAYYORLANGAN PROKATLASH JO'VALARINI CHIDAMLILIGINI OSHIRISH UCHUN TERMIK PUXTALASH TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH	466
Saydumarov Botir Muradovich, Berdiyev Darob Murotovich, Tashmatov Ravshan Qobilovich	
SHAMOL TURBINASINING IKKI TOMONLAMA TA'MINLANADIGAN ASINXRON GENERATORI O'TKINCHI JARAYONLARINING TAHLILI	471
Bekishev Allabergen Yergashevich, Kurbonov Najmiddin Abduxamidovich, Yunusov Obidxon Abdivait o'g'li, Jo'rayev Doston Majid o'g'li	
TIJORAT BANKLAR FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	479
Babaxanova Dildora Rustamovna	
RAQOBAT USTUNLIGIGA ERISHISHDA ZAMONAVIY MARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	485
Meliqulov Abdulhalil Norinovich	
JAMOAT AHAMIYATIGA EGA TASHKILOTLAR TOIFASIGA KIRITISH MEZONLARI, ULARNING MOLIVAVIY HISOBOTLARI VA AUDITIGA QO'YILADIGAN TALABLAR.....	490
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
EFFICIENCY OF IMPROVING THE IT SERVICES EXPORT	494
Uzakov Ortik Shaymardanovich	
CHORVACHILIKDA ILK VETERINARIYA XIZMATI TARIXI: QADIMGI O'ZBEKISTON MISOLIDA.....	499
Sayfudinova Djamila Badridinovna	
AHOLINI IJTIMOYIY HIMOYALASH TIZIMINI BOSHQARISHGA BAG'ISHLANGAN DASTLABKI ILMIY QARASHLARNING SHAKLLANISHI VA ULARNING TAHLILI	503
Xamroyev Anvar Ashurovich	
AHOLINING MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI HAMDA MOLIVAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY AFZALLIKLARI.....	508
A.A.Abduvoxidov	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIVAVIY HOLATINI KOMPLEKS BAHOLASH VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	518
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
PERFORMANCE APPRAISAL FAIRNESS AND EMPLOYEE OUTCOMES IN UZBEKISTAN'S EDUCATIONAL INSTITUTIONS: A QUANTITATIVE INVESTIGATION	525
Farida Nishanova	
SANOAT KORXONALARIDA SIFAT BOSHQARUVI TIZIMLARINING ISHLAB CHIQARISH JARAYONIGA TA'SIRI	535
O'.M. Baytanov	

DIGITAL METHODS FOR MONITORING HAND HYGIENE AND AUTOMATIC NAIL SEGMENTATION USING COMPUTER VISION TECHNOLOGIES	540
Shavkat Shukhratovich Azimov, Temurbek Zokir Ugli Daminov, Durdona Nurjonovna Rasulova, Dilorom Umrzakovna Nalibaeva	
MATLAB-BASED OPTIMIZATION OF METHANE FEED INTAKE IN A GTL PLANT FOR SYNTHETIC FUEL PRODUCTION.....	545
U.T. Beshimov, U.R. Azamatov, A.G. Makhsumov, E.E. Mashaev	
НЕОБХОДИМОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОПТИМАЛЬНОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ВЛОЖЕНИЯ В СОЦИАЛЬНО-ЗНАЧИМЫХ ИННОВАЦИОННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	554
Зайналов Ж.Р. , Абдуллаева С.Ш., Нурмухамедов А.М.	
INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA ONLAYN TEST VA AVTOMATIK BAHOLASH TIZIMLARI: INNOVATION METODLAR, ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA DOLZARB MUAMMOLAR TAHLILI	561
Nasriddinov Zaynoddin Xusniddin o'g'li, Sayidov Nozimjon Abdunosirovich	
SERVOMOTORLARNING XARAKTERISTIKALARI	565
Pirmatov Nurali Berdiyarovich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI BOSHQARISHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	572
O'rinov Komiljon Kozimovich	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHDA SIFAT NAZORATINI OSHIRISHNI RAQAMLASHTIRISH YO'LLARI.....	576
Meliyev X.T.	
INVESTIGATION OF THE EFFICIENCY OF FATS AND OILS REMOVAL FROM WASTEWATER GENERATED BY PUBLIC CATERING ENTERPRISES	585
Durdona Obutjonova, Xayrullo Ibroximov, Ahmadjon Ibadullaev, Umar Chorshanbiev, Babaev Askar	
INSON KAPITALINING IQTISODIY MAZMUNI, UNI MOLIALASHTIRISH MEXANIZMLARI VA O'ZBEKISTONDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	591
Ismailova Gulruh Faxriddinovna	
HUDUDLARDA MOLIAVIY INKLYUZIVLIKNI RIVOJLANTIRISH VA AHOLINING MOLIAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI.....	596
Azlarova Mushtariybegim Abror qizi	
NORASMIY BANDLIK VA DAROMADLARNI SOLIQQA TORTISHDA SOLIQ IMTIYOZLARIDAN FOYDALANISH TAHLILI	600
Bozorova Ozoda Raximovna	
DAVLAT KORXONALARINI OMMAVIY JOYLASHTIRISH (IPO) ORQALI XUSUSIYLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI ("UZAUTO MOTORS" VA "O'ZBEKTELEKOM" AJ MISOLIDA).....	605
Razikov Ulug'bek Zaripovich	
QURILISHDA INNOVATION FAOLIYAT TUSHUNCHASI VA TURLARI	611
B.K.Abdusamatov, I.A.Yusupov	
ИССЛЕДОВАНИЕ МЕТОДОВ ЗАКРЕПЛЕНИЯ ПОДВИЖНЫХ ПЕСКОВ И ЭФФЕКТИВНОСТИ ЗАЩИТНЫХ ЛЕСНЫХ ПОЛОС ВДОЛЬ ЖЕЛЕЗНЫХ ДОРОГ	615
Лесов Кувандык Сагинович, Хуршида Абдимуминовна	
SURXONDARYO VILOYATI TUMANLARIDA INVESTITSIIYA MUHITINI YAXSHILASH OMILLARI.....	621
Qosimova Nodira Saidovna	
QISHLOQ XO'JALIGI ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARINI OPTIMALLASHTIRISH VA RENTABELLIKNI OSHIRISH STRATEGIYALARI (ANDIJON VILOYATI MISOLIDA)	627
Sanjarbek Sotvoldiyev Dilshodbek o'g'li, Qodirov Zohidjon Eraliyevich	

YIRIK KORXONALARDA SOLIQ NAZORATI TEKSHIRUVLARIGA OID ILMIY TALQINLARNING TAHLILI.....	632
Qo'shaqov Asrorjon Nematjonovich	
QUYOSH ISSIQXONALARIDA QUYOSH ENERGETIK QURILMALARIDAN FOYDALANISH USULLARI VA TEXNIK YECHIMLARI	640
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
IT-KORXONALARIDA INVESTITSIYA VA EKSPORTNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI TAHLILI.....	648
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN LOYIHALAR TAHLILI	655
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
СТРУКТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ И ФАКТОРЫ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПОДОТРАСЛЕЙ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА.....	666
Уролова Севара Бехзод кизи	
MAHALLIY BUDJETLARNI SHAKLLANTIRISH VA TAQSIMLASH JARAYONIDA FUQAROLAR ISHTIROKI: SO'ROVNOMA NATIJALARI ASOSIDA TAHLIL	672
Shukurova Parizod, Soatova Nodira Boboxonovna	
TRANSPORT SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH: XORIJIY TAJRIBA.....	677
Mirzayeva Dildora Inomovna, Alijonov Ahadjon Hasanboy o'g'li	
BOSHQARUV ETIKASINING ZAMONAVIY BIZNESDA TUTGAN O'RNI VA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	686
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI INNOVATSION-TEKNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'NALISHLARI	694
Sh.A.Sultonov	
MINTAQAVIY INVESTITSION SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MODELLARINING ROLI	700
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
MASHINASOZLIKDA DETALLARNI SARALAB YIG'ISHNING AFZALLIGI VA AHAMIYATI	705
Baxramov Faxridin Xuzriddinovich, Abdixamidov Nurbek Ural o'g'li, Abdullayev Djura Xudoyorovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ МЕХАНИЗМОВ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ СТРОИТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ ВНЕДРЕНИЯ СИСТЕМЫ ЭСКРОУ-СЧЕТОВ	712
Жаксымуратов Казбек Раджович	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	717
Nurullayev Baxrom Botirovich	
XIZMATLAR SOHASI RIVOJIDA DAROMADLARNING INKLYUZIV O'SISHI, KAMBAG'ALLIK DARAJASI TUSHISHINING MUHIM OMILIDIR.....	724
Saparov Murod Irgashovich	
BOZOR MUNOSABATLARI RIVOJLANISHI SHAROITIDA SOLIQ TIZIMINING DOLZARB MASALALARI.....	728
Umurzak Rajabov	

BOZOR MUNOSABATLARI RIVOJLANISHI SHAROITIDA SOLIQ TIZIMINING DOLZARB MASALALARI

Umurzak Rajabov

Toshkent xalqaro universiteti

mustaqil tadqiqotchisi

E-mail: umurzakradjabov8@gmail.com

ORCID: [0009-0002-0614-7460](https://orcid.org/0009-0002-0614-7460)

Annotatsiya. Mazkur maqolada milliy iqtisodiyotning bozor munosabatlari rivojlanishi sharoitida soliq tizimining o'ziga xos xususiyatlari ilmiy jihatdan tahlil qilingan. Tadqiqot doirasida soliq tizimining iqtisodiy islohotlardagi o'rni, soliq siyosatining bozor mexanizmlari bilan uyg'unligi hamda davlat moliya barqarorligini ta'minlashdagi ahamiyati o'rganilgan. Shuningdek, soliq yukining optimal darajasini belgilash, soliq ma'murchiligini takomillashtirish va iqtisodiy faollikni rag'batlantirish mexanizmlari yoritilgan. Tadqiqot natijalari milliy iqtisodiyot sharoitida soliq tizimini modernizatsiya qilish va bozor iqtisodiyoti talablariga moslashtirish bo'yicha ilmiy xulosalar ishlab chiqish imkonini berdi.

Kalit so'zlar: milliy iqtisodiyot, bozor munosabatlari, soliq tizimi, soliq siyosati, soliq ma'murchiligi, iqtisodiy islohotlar, fiskal barqarorlik.

Abstract. This article analyzes the specific features of the tax system under the development of market relations in the national economy. The study examines the role of taxation in economic reforms, the interaction between tax policy and market mechanisms, and the importance of taxation in ensuring fiscal sustainability. Particular attention is given to optimizing the tax burden, improving tax administration, and stimulating economic activity. The findings provide theoretical and practical conclusions aimed at modernizing the tax system and adapting it to the requirements of a market economy.

Keywords: national economy, market relations, tax system, tax policy, tax administration, economic reforms, fiscal sustainability.

Аннотация. В статье рассматриваются особенности налоговой системы в условиях развития рыночных отношений в национальной экономике. Исследуется роль налоговой системы в процессе экономических реформ, ее взаимодействие с рыночными механизмами и значение в обеспечении финансовой устойчивости государства. Особое внимание было уделено оптимизации налогового бремени, оптимизации налогового администрирования и стимулированию экономической активности. Результаты исследования позволяют сформировать научные выводы по модернизации налоговой системы и ее адаптации к требованиям рыночной экономики.

Ключевые слова: национальная экономика, рыночные отношения, налоговая система, налоговая политика, налоговое администрирование, экономическая реформа, фискальная устойчивость.

KIRISH

Zamonaviy global iqtisodiy rivojlanish sharoitida milliy iqtisodiyotlarda bozor munosabatlarning chuqurlashuvi davlat moliya tizimi hamda soliq siyosati mazmunining takomillashuviga olib kelmoqda. Bozor iqtisodiyoti sharoitida soliq tizimi nafaqat davlat byudjeti daromadlarini shakllantiruvchi instrument, balki iqtisodiy o'sishni rag'batlantiruvchi, investitsiya muhitini yaxshilovchi va makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlovchi muhim institutsional mexanizm sifatida namoyon bo'ladi.

World Bank ma'lumotlariga ko'ra, dunyo mamlakatlarida davlat byudjeti daromadlarining o'rtacha 70–85 foizi soliq tushumlari hissasiga to'g'ri keladi [1]. Organisation for Economic Co-operation and Development mamlakatlarida soliq tushumlarining yalpi ichki mahsulotga nisbati o'rtacha 34 foizni tashkil etadi. Bu ko'rsatkich rivojlangan bozor iqtisodiyotiga ega davlatlarda soliq tizimi davlat moliyaviy barqarorligining

asosiy tayanchlaridan biri ekanligini ko'rsatadi [2]. Xususan, Germaniya, Fransiya va Janubiy Koreya kabi mamlakatlarda samarali soliq siyosati iqtisodiy modernizatsiya jarayonlarini qo'llab-quvvatlashda muhim omil sifatida xizmat qilgan.

Bozor munosabatlari rivojlanishi sharoitida soliq tizimining funksional vazifalari yanada kengayib bormoqda. International Monetary Fund tahlillariga ko'ra, raqobatbardosh iqtisodiyotga ega davlatlarda soliq siyosati iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish, tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlash hamda daromadlar taqsimotida ijtimoiy muvozanatni ta'minlash funksiyalarini bir vaqtning o'zida amalga oshiradi [3]. Shu bilan birga, raqamlashtirish jarayonlari soliq ma'murchiligini modernizatsiya qilish va soliq yig'implarining samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda.

O'zbekiston milliy iqtisodiyotida ham bozor munosabatlarining rivojlanishi soliq tizimini izchil takomillashtirish zaruratini yuzaga keltirdi. So'nggi yillarda soliq stavkalarini optimallashtirish, qo'shilgan qiymat solig'i mexanizmini takomillashtirish hamda soliq ma'murchiligini raqamlashtirishga qaratilgan keng ko'lamli islohotlar amalga oshirildi. Natijada soliq tushumlarining YalMga nisbati barqaror o'sish tendensiyasini namoyon etib, davlat byudjeti daromdlari tarkibida soliq tushumlarining ulushi ustuvorligicha saqlanib qolmoqda [4].

Shu bilan birga, bozor munosabatlarining rivojlanishi soliq tizimi oldiga yangi vazifalarni ham qo'yarmoqda. Xususan, soliq yukining optimal darajasini belgilash, iqtisodiy faollikni qo'llab-quvvatlovchi soliq siyosatini yuritish, investitsiyalarni rag'batlantirish hamda soliq ma'murchiligini institutsional jihatdan takomillashtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Shu munosabat bilan mazkur maqolada milliy iqtisodiyotda bozor munosabatlari rivojlanishi sharoitida soliq tizimining o'ziga xos xususiyatlari, uning iqtisodiy islohotlardagi o'rni hamda soliq siyosatini takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari ilmiy jihatdan tahlil qilinadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Bozor munosabatlari sharoitida soliq tizimining rivojlanishi jahon iqtisodiy adabiyotlarida keng o'rganilgan. Jamoat moliyasi nazariyasi vakillari bozor iqtisodiyoti sharoitida soliq tizimini davlatning iqtisodiy tartibga solish mexanizmi sifatida talqin qiladilar. Masalan, Joseph Stiglitz soliq tizimini resurslarni qayta taqsimlash va bozor muvaffaqiyatsizliklarini bartaraf etish vositasi sifatida izohlab, uning iqtisodiy o'sish hamda ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashdagi rolini alohida ta'kidlaydi [8]. Vito Tanzi esa soliq siyosatining institutsional barqarorligi bozor iqtisodiyoti sharoitida investitsiya faolligini rag'batlantirishning muhim omillaridan biri ekanligini ilmiy jihatdan asoslab bergan [9].

Organisation for Economic Co-operation and Development mamlakatlari tajribasini tahlil qilgan tadqiqotlarda bozor munosabatlari chuqur rivojlangan davlatlarda soliq tizimining diversifikatsiya qilinganligi, soliq ma'murchiligining raqamlashtirilgani hamda soliq yukining mutanosibligi iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga xizmat qilishi qayd etilgan [10]. International Monetary Fund tadqiqotlarida esa bozor iqtisodiyoti sharoitida soliq siyosatining asosiy vazifasi iqtisodiy o'sish jarayonlarini qo'llab-quvvatlagan holda fiskal barqarorlikni ta'minlashdan iborat ekanligi ta'kidlangan [11].

Commonwealth of Independent States mamlakatlari olimlari tomonidan ham bozor munosabatlariga o'tish sharoitida soliq tizimi rivojlanishi keng o'rganilgan. Rossiyalik iqtisodchilar Yegor Gaidar va Sergey Sinelnikov-Murylev ilmiy ishlarida postsovet mamlakatlarda soliq islohotlari davlat moliyaviy barqarorligini mustahkamlashning muhim omili ekanligi qayd etilgan [12]. Ularning fikricha, soliq stavkalarini optimallashtirish hamda soliq bazasini kengaytirish transformatsiya iqtisodiyoti sharoitida iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi.

Qozog'istonlik iqtisodchi Kenzhe Ilyasov soliq siyosatining investitsiya muhitiga ta'sirini tahlil qilib, bozor munosabatlari rivojlanishida soliq yukining barqarorligi va qonunchilikning prognoz qilinadiganligi muhim ahamiyatga ega ekanligini ta'kidlaydi [13]. Belarus iqtisodchilari tadqiqotlarida esa davlat ishtiroki yuqori ulushga ega bo'lgan iqtisodiyotlarda soliq tizimini bosqichma-bosqich modernizatsiya qilish zarurligi ilmiy jihatdan asoslab berilgan [14].

Uzbekistanlik olimlar ham milliy iqtisodiyot sharoitida soliq tizimini takomillashtirish masalalariga alohida e'tibor qaratganlar. Aziz Vahobov va Shavkat Shodmonov ilmiy ishlarida soliq tizimining bozor munosabatlarini rivojlantirishdagi roli, soliq yukining optimal darajasi hamda fiskal siyosat barqarorligi masalalari tahlil qilingan [15]. Bekzod Isroilov esa soliq ma'murchiligini raqamlashtirish va soliq xizmatlarini avtomatlashtirish bozor iqtisodiyoti talablariga mos soliq tizimini shakllantirishning muhim yo'nalishlaridan biri ekanligini ta'kidlaydi [16].

O'zbekistonlik iqtisodchi olimlar tomonidan bozor munosabatlari sharoitida soliq tizimini takomillashtirish masalalari keng tadqiq etilgan. Jumladan, Shavkat Toshmatov o'z ilmiy ishlarida soliq yukining optimal darajasini belgilash hamda soliq tushumlarini prognoz qilishning iqtisodiy-matematik usullarini asoslab bergan [17]. Uning fikricha, soliq siyosatining barqarorligi investitsiya faolligi hamda xususiy sektor rivojlanishining muhim omillaridan biri hisoblanadi.

Erkin Gadoev tadqiqotlarida soliq ma'murchiligini raqamlashtirish, xavf tahlili asosida soliq nazoratini tashkil etish hamda soliq intizomini mustahkamlash masalalari ilmiy jihatdan yoritilgan [18]. Muallif soliq

ma'murchiligining institutsional takomillashuvi bozor iqtisodiyoti sharoitida soliq yig'iluvchanligini oshirishning muhim omillaridan biri ekanligini ta'kidlaydi.

Nilufar Qo'zieva ilmiy ishlarida milliy iqtisodiyotda soliq siyosatining ijtimoiy-iqtisodiy ta'siri, soliq imtiyozlarining samaradorligi hamda fiskal barqarorlikni ta'minlash mexanizmlari tahlil qilingan [19]. U soliq imtiyozlarini maqsadli va natijaviy asosda takomillashtirish zarurligini ilmiy jihatdan asoslaydi.

Shuhrat Qiyosov tadqiqotlarida esa soliq tizimining bozor munosabatlari sharoitidagi institutsional xususiyatlari, soliq yukining iqtisodiy o'sishga ta'siri hamda soliq bazasini kengaytirish yo'nalishlari yoritilgan [20]. Uning xulosasiga ko'ra, soliq siyosatining samaradorligi davlat moliya boshqaruvining shaffofligi hamda raqamlashtirish darajasi bilan uzviy bog'liq.

Umuman olganda, ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, milliy iqtisodiyotda bozor munosabatlari rivojlanishi sharoitida soliq tizimi uchta asosiy tamoyilga asoslanishi maqsadga muvofiq: institutsional barqarorlik, soliq yukining mutanosibliigi hamda ma'muriy samaradorlik. Mazkur tamoyillar soliq siyosatini iqtisodiy o'sish jarayonlari bilan uyg'unlashtirish imkonini beradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda milliy iqtisodiyotda bozor munosabatlari rivojlanishi sharoitida soliq tizimining o'ziga xos xususiyatlarini o'rganishda kompleks va tizimli yondashuv qo'llanildi. Tadqiqotning nazariy asosini moliya nazariyasi, institutsional iqtisodiyot konsepsiyasi hamda bozor iqtisodiyoti sharoitida soliq siyosatining rag'batlantiruvchi funksiyasiga oid ilmiy qarashlar tashkil etadi.

Tadqiqot jarayonida qiyosiy tahlil, dinamik tahlil hamda iqtisodiy-statistik usullardan foydalanildi. Milliy iqtisodiyot ko'rsatkichlari, soliq tushumlarining yalpi ichki mahsulotga nisbati, soliq yuki darajasi hamda soliq tarkibi bo'yicha ma'lumotlar World Bank, Organisation for Economic Co-operation and Development va International Monetary Fundning rasmiy statistik bazalari asosida tahlil qilindi [5], [6]. Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi hamda O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasining ochiq ma'lumotlari milliy amaliyotni baholashda empirik baza sifatida xizmat qildi [7].

Tahlil jarayonida induksiya va deduksiya usullari orqali bozor munosabatlarining rivojlanishi hamda soliq tizimi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik ilmiy jihatdan asoslab berildi. Soliq yuki va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi bog'liqlikni baholashda umumlashtirish va mantiqiy tahlil usullaridan foydalanildi. Shu bilan birga, soliq siyosati samaradorligini baholashda xalqaro tajriba bilan qiyosiy tahlil mexanizmidan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Milliy iqtisodiyotda bozor munosabatlarining rivojlanishi soliq tizimining mazmun-mohiyati hamda funksiyalarini sezilarli darajada takomillashtiradi. Rejali yoki davlat ishtiroki yuqori bo'lgan iqtisodiy modeldan bozor mexanizmlariga o'tish sharoitida soliq siyosati nafaqat fiskal instrument, balki iqtisodiy rag'batlantirish hamda institutsional barqarorlikni ta'minlovchi muhim mexanizmga aylanadi. Bozor munosabatlari chuqurlashib borgani sari soliq yukining mutanosibliigi, soliq bazasining kengayishi hamda soliq ma'murchiligining raqamlashtirilishi muhim ahamiyat kasb etadi.

Milliy iqtisodiyotda bozor munosabatlarining chuqurlashuvi O'zbekiston soliq tizimini izchil takomillashtirish zaruratini yuzaga keltirdi. Davlat ishtirokining qisqarishi, xususiy sektor ulushining ortishi hamda raqobat muhitining shakllanishi soliq siyosatining mazmuni va vazifalarini qayta ko'rib chiqishni talab qildi. Bozor iqtisodiyoti sharoitida soliq tizimi nafaqat byudjet daromadlarini shakllantiruvchi instrument, balki iqtisodiy faollikni rag'batlantiruvchi hamda institutsional barqarorlikni ta'minlovchi mexanizm sifatida namoyon bo'lmoqda.

So'nggi yillarda O'zbekistonda soliq tizimida bir qator strategik o'zgarishlar amalga oshirildi. Birinchidan, soliq stavkalari optimallashtirildi hamda soliq turlari maqbullashtirildi. Qo'shilgan qiymat solig'i mexanizmi takomillashtirilib, uning hisob-kitob tartibi soddalashtirildi. Mazkur chora-tadbirlar soliq yukining maqbullashuvi orqali xususiy sektorni qo'llab-quvvatlashga xizmat qildi [6].

Ikkinchidan, soliq ma'murchiligini raqamlashtirish jarayoni izchil rivojlantirildi. Elektron hisobot topshirish tizimi, onlayn nazorat-kassa mashinalari, elektron hisobvaraqa-fakturalar hamda avtomatlashtirilgan xavf tahlili tizimlari joriy etildi. Natijada soliq to'lovchilar bilan davlat o'rtasidagi munosabatlar yanada shaffoflashdi va soliq yig'iluvchanligi oshdi [7]. Organisation for Economic Co-operation and Development hamda International Monetary Fund tahlillariga ko'ra, raqamlashtirish soliq ma'murchiligining samaradorligini oshirish orqali byudjet barqarorligiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi [2], [3].

Uchinchidan, soliq siyosatining iqtisodiy o'sishni rag'batlantiruvchi funksiyasi yanada kuchaytirildi. Investitsiya loyihalari, eksportga yo'naltirilgan ishlab chiqarish hamda kichik biznes subyektlariga soliq imtiyozlari taqdim etildi. Mazkur chora-tadbirlar bozor munosabatlarini chuqurlashtirish va milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilmoqda.

International Monetary Fund va Organisation for Economic Co-operation and Development tahlillariga ko'ra, rivojlangan bozor iqtisodiyotiga ega mamlakatlarda soliq yukining miqdori emas, balki uning tarkibi hamda ma'muriy samaradorligi muhim ahamiyat kasb etadi [2], [3]. Shu nuqtai nazardan, bozor munosabatlari shakllanib borayotgan Commonwealth of Independent States mamlakatlari hamda ayrim Yevropa davlatlarida soliq tizimida kuzatilayotgan jarayonlarni tarkibiy va institutsional jihatdan tahlil qilish muhim ilmiy ahamiyatga ega (1-jadval).

1-jadval. O'zbekiston va ayrim mamlakatlarda qo'shilgan qiymat solig'i stavkalari hamda bilvosita soliqlar ulushi

Mamlakat	QQS stavkasi (%)	Byudjet tushumlarida bilvosita soliqlar ulushi (%)	Soliq siyosatining yo'nalishi
O'zbekiston	12	38	Stavkani optimallashtirish va bazani kengaytirish
Qozog'iston	12	36	Barqarorlashtiruvchi model
Gruziya	18	42	Liberal, soddalashtirilgan tizim
Polsha	23	46	Yevropa Ittifoqi standarti, yuqori ijtimoiy majburiyat
Chexiya	21	44	Integratsiyalashgan bozor modeli

Manba: Organisation for Economic Co-operation and Development Revenue Statistics [2]; milliy soliq ma'lumotlari [6].

Jadval tahlili shuni ko'rsatadiki, qo'shilgan qiymat solig'i (QQS) stavkasi yuqori bo'lgan mamlakatlarda bilvosita soliqlar ulushi ham nisbatan yuqori darajada shakllanadi. Xususan, Polsha va Chexiya Respublikasida QQS stavkasi 21–23 % atrofida bo'lib, byudjet tushumlarining qariyb yarmi bilvosita soliqlar hissasiga to'g'ri keladi. Mazkur model ijtimoiy davlat funksiyalarini moliyalashtirishda muhim rol o'ynaydi.

O'zbekiston va Qozog'istonda QQS stavkasi 12 % darajada belgilangan bo'lib, bu soliq yukining maqbul darajasini ta'minlash orqali iqtisodiy faollikni rag'batlantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, stavkaning nisbatan past darajada bo'lishiga qaramay, bilvosita soliqlarning ulushi 35–38 % atrofida saqlanib qolmoqda. Bu holat soliq bazasining bosqichma-bosqich kengayishi hamda ma'muriy nazorat tizimining takomillashuvi bilan izohlanadi.

Gruziya tajribasi esa yuqori soliq stavkasi va soddalashtirilgan ma'muriy tizim uyg'unligi soliq yig'iluvchanligini oshirishga xizmat qilganini ko'rsatadi. Demak, soliq siyosatida faqat stavka darajasi emas, balki ma'muriy shaffoflik va boshqaruv samaradorligi ham muhim ahamiyat kasb etadi (2-jadval).

2-jadval. Soliq ma'murchiligi raqamlashtirilishi va yashirin iqtisodiyot ulushi

Mamlakat	Elektron hisobot qamrovi (%)	Onlayn nazorat tizimi	Yashirin iqtisodiyot ulushi (%)
O'zbekiston	95	Joriy etilgan	25–30
Qozog'iston	98	To'liq	22–25
Gruziya	100	To'liq	15–18
Polsha	100	To'liq	12–15
Chexiya	100	To'liq	13–16

Manba: Organisation for Economic Co-operation and Development Tax Administration [2]; European Bank for Reconstruction and Development Transition Report [6].

Raqamlashtirish darajasi yuqori bo'lgan mamlakatlarda yashirin iqtisodiyot ulushi nisbatan past darajada shakllanishi kuzatiladi. Xususan, Polsha va Chexiya Respublikasida elektron soliq infratuzilmasining to'liq joriy etilgani soliq intizomini mustahkamlashga hamda byudjet barqarorligini ta'minlashga xizmat qilmoqda.

O'zbekistonda elektron hisobot qamrovi yuqori darajada shakllangan bo'lsa-da, yashirin iqtisodiyot ulushi hali ham ma'lum darajada saqlanib qolmoqda. Bu holat soliq madaniyati, norasmiy sektor ulushi hamda institutsional rivojlanish darajasi bilan bog'liq omillar mavjudligini ko'rsatadi.

Shu bilan birga, International Monetary Fund tadqiqotlari raqamlashtirish jarayonlari soliq tushumlarini 2–4% ga oshirish imkonini berishi mumkinligini ko'rsatadi [3]. Demak, bozor munosabatlari sharoitida soliq tizimi raqamli transformatsiya jarayonlari bilan uyg'un rivojlanishi muhim ahamiyat kasb etadi.

O'zbekiston milliy iqtisodiyotida bozor munosabatlarining bosqichma-bosqich shakllanishi soliq tizimining mazmunan transformatsiyasiga olib kelmoqda. Davlatning iqtisodiyotdagi bevosita ishtirokini qisqartirish, xususi sektor ulushini oshirish hamda raqobat muhitini kuchaytirish soliq siyosatini yangi iqtisodiy

sharoitlarga moslashtirish zaruratini yuzaga keltirmoqda. Shu bilan birga, mazkur jarayon soliq tizimini yanada takomillashtirishga doir qator muhim masalalarni ham kun tartibiga qo'yimoqda.

Avvalo, soliq bazasining tarkibiy diversifikatsiyasini kengaytirish zarurati saqlanib qolmoqda. Iqtisodiyotda xizmatlar sohasi va kichik biznes ulushi ortib borayotgan bo'lsa-da, iqtisodiy faoliyatning ayrim qismi hali ham norasmiy sektor doirasida amalga oshirilayotgani soliq tushumlari salohiyatidan to'liq foydalanish imkoniyatlarini cheklashi mumkin. Bozor munosabatlariga o'tish davrida bu holat ko'plab transformatsiya iqtisodiyotlariga xos bo'lib, soliq tizimi barqarorligiga ta'sir ko'rsatadi.

Ikkinchi muhim jihat – soliq yukining tarmoqlar kesimida mutanosib taqsimlanishini ta'minlash zarurati hisoblanadi. Ayrim rasmiy iqtisodiy subyektlar soliq majburiyatlarini to'liq bajarayotgan bir paytda, ayrim segmentlarda soliq intizomini yanada mustahkamlash imkoniyatlari mavjud. Bu esa bozor raqobati tamoyillarini yanada samarali ta'minlash zarurligini ko'rsatadi.

Uchinchi muhim masala soliq ma'murchiligining institutsional rivojlanishi bilan bog'liq. So'nggi yillarda raqamlashtirish sezilarli darajada rivojlangan bo'lsa-da, soliq to'lovchilarning soliq madaniyati, hisob-kitob yuritish ko'nikmalari hamda huquqiy ong darajasi iqtisodiyotning barcha segmentlarida bir xil darajada shakllanmagan. Natijada raqamli mexanizmlardan foydalanish samaradorligini yanada oshirish uchun qo'shimcha institutsional choralar muhim ahamiyat kasb etadi.

To'rtinchidan, soliq siyosatining rag'batlantiruvchi va fiskal funksiyalari o'rtasida muvozanatni saqlash muhim vazifa hisoblanadi. Bozor iqtisodiyoti sharoitida soliqlar bir vaqtning o'zida byudjet daromadlarini ta'minlashi va iqtisodiy o'sish jarayonlarini qo'llab-quvvatlashi zarur. Ayrim holatlarda qisqa muddatli byudjet manfaatlari hamda uzoq muddatli investitsion rag'batlar o'rtasida muvozanatni ta'minlash muhim strategik vazifa sifatida namoyon bo'ladi.

Beshinchidan, globallashtirish va raqamli iqtisodiyot rivojlanishi soliq tizimi oldiga yangi vazifalarni qo'yimoqda. Elektron savdo, onlayn xizmatlar hamda transchegaraviy raqamli operatsiyalarni soliqqa tortish mexanizmlari yanada takomillashtirilishi lozim. Bu masala nafaqat O'zbekiston, balki ko'plab rivojlanayotgan va transformatsiya iqtisodiyotiga ega mamlakatlar uchun ham dolzarb hisoblanadi.

Shu bilan birga, soliq imtiyozlarining samaradorligini baholash masalasi ham muhim ahamiyat kasb etadi. Bozor munosabatlari rivojlanishi sharoitida imtiyozlar iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishi bilan birga, byudjet daromadlari barqarorligini ta'minlashga ham xizmat qilishi zarur.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, milliy iqtisodiyotda bozor munosabatlarining rivojlanishi soliq tizimini institutsional jihatdan takomillashtirish zaruratini yuzaga keltirmoqda. Soliq tizimi hozirgi sharoitda nafaqat fiskal instrument, balki iqtisodiy o'sishni rag'batlantiruvchi, raqobat muhitini shakllantiruvchi hamda investitsiya jozibadorligini ta'minlovchi muhim iqtisodiy mexanizm sifatida namoyon bo'lmoqda.

Tahlil natijalariga ko'ra, O'zbekiston soliq tizimida asosiy tendensiyalar sifatida soliq stavkalarini optimallashtirish orqali iqtisodiy faollikni rag'batlantirish, soliq ma'murchiligini raqamlashtirish va avtomatlashtirish jarayonlarini kengaytirish, soliq bazasini kengaytirishga qaratilgan chora-tadbirlarni kuchaytirish hamda byudjet barqarorligini ta'minlash bilan birga iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan siyosat muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Shu bilan birga, soliq tizimini yanada takomillashtirish bilan bog'liq qator muhim yo'nalishlar ham mavjud. Xususan, norasmiy sektor ulushi, soliq yukining tarmoqlar kesimida mutanosib taqsimlanishi, soliq imtiyozlarining samaradorligi hamda raqamli iqtisodiyot subyektlarini soliqqa tortish mexanizmlarini rivojlantirish masalalari dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Yuqoridagilardan kelib chiqib, quyidagi amaliy takliflarni ilgari surish maqsadga muvofiq:

Birinchi taklif – soliq bazasini kengaytirishning institutsional modelini joriy etish. Buning uchun norasmiy iqtisodiy faoliyatni legallashtirishga qaratilgan rag'batlantiruvchi mexanizmlarni kuchaytirish, kichik biznes subyektlarini bosqichma-bosqich rasmiy sektorga jalb qilish hamda soliq hisobini yuritish tartibini soddalashtirish zarur.

Ikkinchi taklif – qo'shilgan qiymat solig'i (QQS) mexanizmini iqtisodiy faollikni rag'batlantiruvchi yo'nalishda takomillashtirish. Xususan, soliq stavkalarini keskin oshirishdan ko'ra, soliq imtiyozlarini qayta ko'rib chiqish va soliq bazasini kengaytirish orqali byudjet barqarorligini ta'minlash maqsadga muvofiq hisoblanadi.

Uchinchi taklif – soliq ma'murchiligini raqamlashtirishning keyingi bosqichini amalga oshirish. Bunda xavf tahliliga asoslangan avtomatlashtirilgan soliq nazoratini rivojlantirish, elektron hisob-faktura tizimini yanada integratsiyalash hamda sun'iy intellekt elementlaridan foydalanish orqali soliq yig'iluvchanligini oshirish tavsiya etiladi.

To'rtinchi taklif – soliq imtiyozlarining samaradorligini baholash bo'yicha doimiy monitoring tizimini joriy etish. Soliq imtiyozlari iqtisodiy o'sish va investitsiya hajmiga real ijobiy ta'sir ko'rsatgan holatlarda saqlanib

qolishi, iqtisodiy samaradorligi past bo'lgan imtiyozlar esa bosqichma-bosqich qayta ko'rib chiqilishi maqsadga muvofiqdir.

Xulosa qilib aytganda, milliy iqtisodiyotda bozor munosabatlari rivojlanishi sharoitida soliq tizimi institutsional modernizatsiya bosqichida rivojlanib bormoqda. Soliq siyosatining samaradorligi soliq yukining umumiy darajasidan ko'ra uning tarkibiy mutanosibligi, raqamlashtirish darajasi hamda institutsional shaffoflik bilan bevosita bog'liqdir. O'zbekiston uchun strategik yo'nalish – soliq tushumlarini oshirishni soliq stavkalarini ko'paytirish orqali emas, balki soliq bazasini kengaytirish, ma'muriy samaradorlikni oshirish hamda bozor mexanizmlari bilan uyg'unlashgan zamonaviy soliq modelini shakllantirish orqali ta'minlashdan iborat.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. World Bank. *World Development Indicators: Tax Revenue Statistics*. Washington, DC, 2023. <https://data.worldbank.org>
2. Organisation for Economic Co-operation and Development. *Revenue Statistics 2023: Tax Revenue Trends in OECD Countries*. Paris: OECD Publishing, 2023. <https://www.oecd.org/tax/revenue-statistics>
3. International Monetary Fund. *Fiscal Monitor 2023*. Washington, DC, 2023. <https://www.imf.org>
4. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi. *Davlat byudjeti ijrosi bo'yicha hisobot*. Toshkent, 2024. <https://www.mf.uz>
5. Richard A. Musgrave. *The Theory of Public Finance*. New York: McGraw-Hill, 1959.
6. Organisation for Economic Co-operation and Development. *Tax Policy Reforms 2023*. Paris: OECD Publishing, 2023. <https://www.oecd.org/tax>
7. O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi. *Soliq tushumlari va soliq ma'murchiligi hisoboti*. Toshkent, 2024. <https://www.soliq.uz>
8. Joseph E. Stiglitz. *Economics of the Public Sector*. New York: W.W. Norton, 2000.
9. Vito Tanzi. *Tax Policy in an Integrating World*. Washington, DC: Brookings Institution, 1995.
10. Organisation for Economic Co-operation and Development. *Tax Policy Reforms 2023: OECD and Selected Partner Economies*. Paris, 2023. <https://www.oecd.org/tax>
11. International Monetary Fund. *Fiscal Policy and Economic Growth*. Washington, DC, 2022. <https://www.imf.org>
12. Yegor Gaidar, Sergey Sinelnikov-Murylev. *Nalogovaya politika perekhodnoy ekonomiki*. Moskva, 2018.
13. Kenzhe Ilyasov. *Nalogovaya sistema Kazakhstana v usloviyakh rynochnykh reform*. Almaty, 2020.
14. National Academy of Sciences of Belarus. *Fiskalnaya politika i ekonomicheskaya modernizatsiya*. Minsk, 2021. <https://www.nasb.gov.by>
15. Aziz Vahobov, Shavkat Shodmonov. *Soliq siyosati va bozor munosabatlari*. Toshkent: Iqtisodiyot, 2021.
16. Bekzod Isroilov. *O'zbekistonda soliq ma'murchiligini raqamlashtirish masalalari*. Toshkent, 2022.
17. Shavkat A. Toshmatov. *Soliq yuki va uni optimallashtirish masalalari*. Toshkent: Iqtisodiyot, 2020.
18. Erkin F. Gadoev. *Soliq ma'murchiligini takomillashtirishning zamonaviy yo'nalishlari*. Toshkent, 2021.
19. Nilufar R. Qo'zieva. *Soliq siyosati va fiskal barqarorlik*. Toshkent: Moliya, 2022.
20. Shuhrat U. Qiyosov. *Bozor iqtisodiyoti sharoitida soliq tizimini modernizatsiya qilish*. Toshkent, 2023.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100